

Anlam ve Maksat

Güvenli ve istikrarlı bir toplumda yaşamının temel dayanağı “**insan ve ahlak**” konusunun fikren ve ruhen özümzenmesine bağlıdır. Çünkü noksan, eksik, zayıf olan insanın dünyadaki yegâne amacı, kendisini tamamlama bağlamında yaşamın anlam ve maksadını bulmasıdır. Amaç ve araçları karıştırmadan, kendi içindeki ikiliğin ve noksanlığın deneyimini anlaması, ruhsal anlamda bu farkındalığı geliştirmesidir.

Küresel tehdiye dönüşen Covid-19 salgınının neden olduğu telaş ve kaygının var gücüyle kendini hissettirdiği ve hepimizi kuşattığı bu zor günlerde, Türkiye başta, dünyanın ve insanlığın bu süreci minimum hasarla atlatması en büyük niyazıdır.

Bu zor günlerde yanlış ölçekli duygulardan ve sınırlı bilgilerden kaçınırken, dayanışmamızı gösterirken, sorumluluklarımızı ifa ederken, içsel dünyamıza doğru bir yolculuğa çıkabilirsek, amacın ve aracın; anlamın ve maksadın daha çok anlaşılacağını düşünüyorum. Çünkü zor süreçler, hayatın kanunlarını ve ölçülerini hatırlamak, insani değerleri açığa çıkarmak, canlandırmak bakımından değerlidir. Güç arayışlarının, sadece kendi iyiliğini gözeterek yaşamının, bencil var olma biçimlerinin ne kadar anlamsız olduğunu hissettirmektedir.

Yaşanan zor günler, fani dünyanın baki insanları olmadığımızı özümüzde hissetmenin zorunluluğunu haykırırken, maddi dünyadan gönül dünyasına götüren bir yol bulmanın, bulunacak yolda yeniden ruhla buluşmaya gayret etmenin gerekliliğine işaret etmektedir. Çünkü biz insanlar kendimizi keşfettikçe, ruhumuza (özümüze) yaklaştıkça, bireysel ve toplumsal yaşamın temelleri daha çok sağlamlaşacaktır. Bunu sağlamak için Allah'ın bize bağışladığı en muhteşem güç, düşüncelerimizi değiştirme ve geliştirme gücüdür. İçsel gelişim ve toplumsal huzur, yerleşik düşüncede, algılamalarda değişiklik yapmakla; yeni bir şeyler yapmaktan çok, yeni bir şey olmakla gelişir.

Onun için yaşamın akışı içinde insana/genele, kamu yararına sunacağımız her pozitif katkı, yapacağımız her hizmet, her iyilik, her türlü yardımlaşma ve dayanışma, bu dünyada yaşamının bir bedeli ve kirası olduğunu unutmamalıyız. Servet, makam, yetki, meslek, bilgi, bilgelik, yetenek, beceri.... vb. dünyasal koşullar ve ölçütler içinde sahip olduğumuz herşey, bize geçici bir süre kullanmak için verilmiş emanetlerdir. Bunları merhametli farkındalıkla, iyi kullanmakla yükümlüyüz. İmkânımız varken, yani hayatta iken, bunun bilinciyle hareket etmeliyiz. Yoksa birgün birden bakarsınız ki, ya elimizden uçup gitmiş, ya da biz onları bırakıp göçüvermişiz.

Tam sahiplenmenin olmadığı bu dünyada yaşamın büyük anlamlarından ve maksatlarından biri sevgiyle var olmaktır. Ve bozuk güdülerden arınarak sevgiyle var olana hizmet etmektir. Var olanı geliştirmektir. Var olanı büyüttür. Çünkü yaşama birşeyler kazandırmışsa, yaratılışında var olan dayanışma ve yardımlaşma duygusunu gerektiğinde harekete geçirebilmişse, başkalarına yararlı olabilmişse, insanın hayatı bir anlam taşır, önem kazanır.

Bu bağlamda kendini keşfeden insanlar, sınırlarını anlayanlar, haddini bilenler, başkalarını da kendisi gibi kabul etmekle kalmaz, Allah'a ulaşma yolunun da buradan geçtiğinin bilinci içinde sorumlu davranır, sahip çıkar, değer verir, ruhsal iyilikleri paylaşır, yardımlaşır ve dayanışma içinde olur. Çünkü iyi bilirler ki, insanlar arası huzur ve istikrar, insan onurunun ve bu onurdan doğan hakların gözetilmesine ve bu doğrultuda tutarlı bir anlam bütünlüğünün geliştirilmesine bağlıdır.

Ancak bilinmelidir ki, hayatta hakikat ve realite devamlı çatışma halindedir. Algılar, hakikate göre değil, realiteye göre şekillenmektedir.

Asma ve çubuk örneğinde olduğu gibi, hayatın bütünlüğünde bir parça olan insanın hayata dair geliştireceği maksat, hakikate çok yakın, hatta hakikatin (bütünlüğün) içinde olmalıdır.

Realite zaman ve mekânın etkisi ve baskısı altındadır. Hakikat ise, özgürdür. Çünkü o manadır. Ruhtur. Onun için Mesih, **"Hakikati öğreneceksiniz ve o hakikat sizi özgürleştirecektir"** demektedir.

O manada, o ruhta tohum atmak için tercih var. Ama hasat tercihe bağlı değil, zamana bağlıdır.

Çağdaş Brezilyalı düşünür/yazar Paul Coelho bu bağlamda şöyle yazmaktadır: **"İnsanı olduğundan farklı birine dönüştüren tek şey sevgidir. Dünyadaki amacımız sevmeyi öğrenmektir. Hayat, sevgiyi öğrenme sürecidir. Allah katında huzura ulaşmak için sevgiyi yeryüzündeyken bulmak gerekir. O olmadan hiçbir değerimiz yoktur."**

Sevgiyi kucaklayabilmek için önyargı başta, insana/başkasına zara veren bütün negatif duygulardan sıyrılmak gerekir.

Kıssadan hisse anlamında aşağıdaki fıkra pekiştirici olabilir düşüncesindeyim.

Bir bilgeye sormuşlar: “Efendim, dünyada en çok kimi seversiniz?

“Terzimi severim,” diye cevap vermiş.

Soruyu soranlar şaşırmışlar: “Aman üstat, dünyada sevecek o kadar çok kimse varken terzi de kim oluyor?”

O da nereden çıktı? Neden terzi?”

Bilge, bu soruya da şöyle cevap vermiş: **“Dostlarım, evet ben terziyi severim. Çünkü ona her gittiğimde, benim ölçümü yeniden alır. Ama ötekiler öyle değildir. Bir kez benim hakkımda karar verirler, ölünceye kadar da, beni hep aynı gözle görürler. Fikirlerini körü körüne savunup değiştirmeyenler hiçbir şeyi değiştiremezler. Önyargılarından kurtulmayanlar hiçbir insanı anlayamazlar.”**

Onun için yaşamın anlamını ve maksadını bulma çabasında, koşullanmaların, önyargıların sinsi varsayımların ve yanılsamaların hiçbir faydası ve geleceğı yoktur.

Yusuf Beğtaş